

Prošle sedmice Bugarska je počela gradnju postrojenja za radioaktivni otpad, a planira gradnju i nove nuklearke. Na samo 70 kilometara od naše granice i Mađarska gradi dva nova nuklearna reaktora. Iako nemaju konkretan povod, u nemačkom gradu Ahenu građanima dele besplatne tablete joda kao preventivu od radijacije jer strahuju od stare nuklearne elektrane u susednoj Belgiji. Zašto se svet ne odriče nuklearne energije i koliko smo zaštićeni od mogućih incidenata?

Skladište za nuklearni otpad Bugarska gradi u blizini nuklearke "Kozloduj" na obalama Dunava. Trajno rešavanje radioaktivnog otpada je neophodno, jer Bugarska trećinu struje obezbeđuje iz nuklearke.

"Time će se demantovati one slutnje i strepnje koje se već 20 godina pričaju da Bugari u Staru planinu sa njihove strane stavljaju radioaktivni otpad. Očigledno to nije istina jer oni svoj otpad odlažu na normalan i prirodan način uz punu tehnologiju", kaže Ilija Plećaš, predsednik Nadzornog odbora JP "Nuklearni objekti Srbije".

U Evropi je aktivno 130 nuklearki, grade se četiri nove a 24 projekta su u pripremi. Na samo 400 kilometara našu zemlju okružuje 18 nuklearnih reaktora.

Najbliži je u Mađarskoj, u Pakšu, gde pored postojeća četiri grade još dva reaktora koji im daju polovinu električne energije. Posle japanske nuklearne katastrofe najavljeno je zatvaranje starih nuklearki, ali to ide sporo.

"U svetu ih je negde oko 450 u pogonu. Svaki četvrti kilovat sat u Evropi je proizveden iz nuklearki, znači nema zatvaranja ne odriču ih se ni Nemci - zatvorili 8 od 17. Švedani su zatvorili dve a sada će da prave novih 12", kaže generalni sekretar srpskog komiteta u Svetskom savetu za energiju Miodrag Mesarović.

Nuklearke su projektovane da izdrže zemljotres, poplave, udar aviona, teroristički napad. Zemlje koje imaju nuklearne objekte njihovu sigurnost pojačavaju merama zaštite od nove tehnološke pretnje, sajber kriminala pa su stalno podvrgnuti takozvanim, bezbednosnim stres testovima.

Zbog prekograničnog uticaja za sve nuklearne objekte mišljenja daju i susedi. I za bugarsko skladište radioaktivnog otpada upitnik je bio rigorozan.

"Njihov projekat je već bio i na oceni kod Austrijanaca, oni su im čak postavljali i pitanja da li su ponovo vršili seizmološke analize na toj lokaciji. Sve što može da se proveriti - insistira se na proveriti, jer sve elektrane moraju da poštuju taj stres test", kaže Mesarović.

U Srbiji je Moratorijumom zabranjena gradnja nuklearki, ali u slučaju eventualne havarije u nekoj od susednih zemlja, za sat-dva nuklearni oblak bi mogao da stigne do naše zmlje.

"Ja stalno govorim da moramo ukinuti Moratorijum, da naša deca počnu ponovo da studiraju nuklearne nauke ne da bi gradili nove nuklearke, nego da bi znali kako da se zaštiti od

zračenja. A tih stručnjaka više nema”, kaže Plećaš.

Agencija za zaštitu od jonizujućeg zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije radi stalni nadzor i merenja radiotivnosti.

Za eventualne incidente, naša zemlja je, kažu, pokazala spremnost i na nedavnoj svetskoj vežbi simulacije na nuklearnu nesreću koju je organizovala Međunarodna agencija za atomsku energiju.

Izvor: rts